

‘Das Rheingold’ in de Vlaamse Opera: oogverblindende logica en krachtig theater

Computers op de bodem van de Rijn

Met de première van *Das Rheingold* gaf de Vlaamse Opera in Gent de aftrap voor de volledige cyclus van Richard Wagners *Der Ring des Nibelungen*. Regisseur Ivo Van Hove wilde een *Ring* van deze tijd maken en met dit eerste deel is hij daar prima in geslaagd.

DOOR STEPHAN MOENS

GENT • Er waren dinsdag weinig politici aanwezig op de première van *Das Rheingold*. Het was nochtans weer enige tijd geleden dat een intendant zijn Walhalla bouwde in de vorm van een *Ring des Nibelungen*. En ze hadden er wat van kunnen leren, de politici.

Oogverblindend bijvoorbeeld. Al heeft Wotan in Ivo Van Hoves versie klaarblijkelijk nog het licht van beide ogen en zelfs een bril (bij Wagner is hij er één kwijtgeraakt om zijn Fricka te krijgen), toch is al de rest virtueel. De bodem van de Rijn: een computerzaal. Het goud: de schittering van een processorchip. Alle kennis van de wereld is downloadbaar op een USB-stick en het Walhalla is een programma, Google Earth of zoiets, een globalistische illusie. Op vele schermen flikkert de globale informatiewereld en de goden geloven dat het de echte is.

George Bernard Shaw wist al dat de *Ring* een allegorie was over de moderne tijd, die van het bandeloze kapitalisme en het opkomende socialisme. Van Hove heeft die historische werkelijkheid door die van onze tijd vervangen, en zie: de handschoen past, de noodzakelijke inconsequenties van de dramatische allegorie zijn niet groter dan die van Wagner (of Shaw).

Dat Wotan (Egils Silins) daardoor een soort Bill Clinton wordt (of Al Gore, de zelfbenoemde uitvinder van het internet), Fricka (Anne Mason) Hillary, Alberich (een glorieuze Werner van Mechelen) een maffiabaas (met de passende De Niro-beelden uit *The Untouchables* op de achtergrond)

De technologische snufjes leiden je niet af maar dwingen je net om goed te luisteren

en Fafner (Andreas Macco) en Fasolt (Kurt Gysen) een koppel al even maffieuze betonboeren die naar de internetbranche verkast zijn – de logica daarvan is sluitend.

Het geniale aan Van Hoves encenering is echter dat die transpositie en de bijbehorende technologische snufjes op de Bühne (scenografie: Jan Versweyveld) niet van het wezenlijke afleiden maar je veeleer dwingen om goed te luisteren en te kijken. Dan zie je plots theater: de bewonderende,

jaloerse, angstige, triomferende blikken van Fricka, die daardoor een veel mooier en meerdimensionaler personage wordt; het air van beste-leerling-van-de-klas dat Loge (Peter Bronder) tentoonspreidt, die denkt dat een partijtje voetbal met de baas hem hogerop zal brengen; de storm in een glas water die Donner (Julian Tovey, een mooie maar te zwakke stem) met zijn “Heda! Hedo!” teweegbrengt enzovoorts.

Nog duidelijker wordt dat wanneer het hele computergedoe even uitvalt omdat Van Mechelen een torentje monitors dreigt om te gooien. Prompt staan de personages ‘naakt’ tegenover elkaar, maar toch blijft de theatrale spanning overeind. Het maakt de net daaropvolgende ‘terugkoop’ van Freia (Anja Van Engeland), met de bikkelharde videobeelden over wat haar bij de reuzen is aangedaan, alleen maar sterker.

Dat ligt ongetwijfeld aan het grote engagement dat Van Hove van de zangers heeft verkregen. De bezetting is overigens, alle problemen van een *Ring*-casting in acht genomen, uitstekend, met naast Van Mechelen en Van Engeland nog perfecte bijdragen van landgenoten Hendrickje Van Kerckhoven en Xenia Konsek (naast de Nederlandse Corinne Romijn) in het Rijndochterstrio.

Ivan Törzs leidt het orkest van de Vlaamse Opera met zekere hand door de partituur en vindt aansluiting bij het dramatische tempo op de Bühne. Maar je hebt die muziek wel al met meer klankschoonheid gehoord; dat houdt de voorstelling van de vijfde ster.

Nog voorstellingen in de Vlaamse Opera in Gent tot 9 juli. www.vlaamseopera.be en www.ringvlaamseopera.be

Wim Opbrouck schreef een boek over de architectuur in Kortrijk en presenteerde dat met de nodige flair.

Wim Opbrouck belijdt zijn liefde voor Kortrijk

KORTRIJK • Wim Opbrouck, die het al van Dolfijntje met trekzak tot Brabants trekpaard met bierbuik bracht, mag zich nu ook olifant in de porseleinwinkel noemen. Hij kreeg de opdracht om een ‘doorleefd’ boek over de architecturale en stedenbouwkundige inhaalbeweging in Kortrijk te schrijven.

DOOR FILIP CANFYN

Kortrijk in 7 dagen. De vernieuwing van een stad 1991-2006 werd dinsdag gepresenteerd op een persconferentie, waar burgemeester Stefaan De Clerck en acteur-auteur Wim Opbrouck het woord mochten nemen. De burgemeester, bevlogen als altijd, toonde zich blij eindelijk eens een boek over zijn stad van nu, in volle beweging, te mogen begroeten en maakte zijn borst nat voor nog meer, wellicht in de volgende legislatuur, omdat “een stad moet bezig zijn met architectuur”.

Wim Opbrouck profileerde zich eerst als linksbuiten (van Harelbeeksen en socialistischen huize) maar beleed toch zijn liefde voor Kortrijk door minzaam voor te lezen uit zijn reis- en inlevingsver-

slag. Een week lang hokte hij immers in caravan en boot om te observeren en absorberen. Hij werd er warempel lyrisch van: “Een stad moet af en toe kunnen vervellen.”

Als apotheose speelde hij Johnny the Selfkicker en ratelde een zelfgemaakt gedicht richting publiek. Iedereen bleef stokstijf zitten voor de onsterfelijke zin: “Een stad is een dampkring van verhalen.”

Het boek, met uitstekende foto’s van Gerald Van Rafelghem, zorgvuldig vormgegeven en aangevuld met deskundige commentaar, is prettig en onderhoudend genoeg om ook niet-architectuur-freaks en vooral niet-Kortrijkzanen te charmeren met een visie op een stad die zich trendsetend noemt op het vlak van design en architectuur maar nog veel boterhammen moet eten om dit pleidooi pro domo waar te maken.

En Wim? Hij veegde zijn zweet af en dacht er het zijne van.

Voor één lezer van *De Morgen* ligt hier een door Wim Opbrouck (uiterst lief) gesigneerd exemplaar van *Kortrijk in 7 dagen*. De vernieuwing van een stad 1991-2006 (uitgeverij Ludion, 29,95 euro) klaar. Mailen naar cultuur@demorgen.be, subject ‘Kortrijk’, voor vanavond 7 uur.

In het door regisseur Ivo Van Hove en scenograaf Jan Versweyveld vormgegeven Walhalla flikkert de globale informatiewereld op vele schermen en de goden geloven dat het de echte is.

Caesar is wel degelijk in België geweest

BRUSSEL • Julius Caesar heeft wel in België vertoefd. Professor Hugo Thoen trok dat onlangs in twijfel, maar een nieuw boek dient hem van antwoord. De auteur, historisch geograaf Hans Rombaut, slaagt er naar eigen zeggen in heel wat locaties van Caesars Gallia Belgica te identificeren.

DOOR BART BIESBROUCK

Met Caesars relaas *De bello Gallico* in de hand volgt Rombaut de veldheer op zijn veroveringstocht naar het noorden. “In 57 voor Christus valt Caesar Gallia Belgica binnen”, aldus Rombaut, die de studie van Caesars plaatsnamen koppelde aan geografisch onderzoek. “Ik toon onder meer aan waar precies hij gelegerd was aan de rivier de Aisne. Hij verslaat er de Remi, een Gallische stam, en maakt ze tot bondgenoten. Hun oppidum (*versterkte Gallische vesting, BaB*) Bibrax is zonder enige twijfel het huidige Bièvres. Daar hoeft je zelfs geen opgravingen voor te doen.

“Hoe ik dat zo zeker weet? Caesar beschrijft zeer expliciet hoe zijn leger de Gallische omwalling van Bibrax neerhaalt. Als je nabij Bièvres gaat kijken, zie je die *muris gallicus* gewoon nog liggen in het veld.” Rombaut wist ook te achterhalen waar precies de Nerviërs verslagen zijn en waar het oppidum van de Atuatiekers lag.

Voor de Gentse emeritus professor Hugo Thoen blijft Julius Caesar “een grote onbekende”. Hij twijfelt aan de aanwezigheid van Caesar in onze gewesten, omdat arche-

ologen ten noorden van de Seine, het gebied dat Caesar Gallia Belgica noemt, geen enkel spoor van diens krijgsverrichtingen vonden (*DM 20/2*). Hoewel hij het boek van Rombaut nog niet heeft gelezen – het rolt nu pas van de persen –, waarschuwt Thoen voor overhaaste conclusies. “Men heeft in Frankrijk al veel zogenaamde *camps de César* gevonden die er geen bleken te zijn. Op basis van de plaatsnamen heeft men ook bij ons al veel kampen proberen te vinden, in De Panne bijvoorbeeld. Tastbare, archeologische bewijzen zijn er vooralsnog niet, maar ik hoop dat Rombauts boek een doorbraak in het onderzoek aankondigt.”

Hans Rombaut, *Julius Caesar in België*, uitgeverij Universa.

Advertentie

100% GRATIS
100% GEZOND

diaag & Gezondheid

Het juninummer ligt nu bij uw apotheker.

tentoonstelling

Agnetha heb ik nog nooit gesproken, maar zij was altijd al een moeilijk geval. De ontmoeting met Frida was fantastisch, want de ABBA-vrouwen hebben toch nog iets extra’s. Het zijn heel sympathieke mensen.”

Wat is je beste ABBA-herinnering? Je bent te jong om ze in hun hoogdagen live gezien te hebben.

“Helaas, daarom dat ik nu mijn schade inhaal. Mijn mooiste herinnering is recent. Voor mijn veertigste verjaardag kreeg ik een kaartje uit Zweden met de vier handtekeningen en een persoonlijke boodschap van Frida. Mijn vrouw had dat geregeld. En de momenten dat ik hen voor het eerst zag, blijven ook speciaal.”

ABBA Buzz tot 8 juli in Galerij Martens, W. Wenemaersstraat 6 in Gent, www.galerijmartens.be

site van de dag

www.totemdog.com/eyesite/index.html

Ogenschouw

Hout vasthouden, maar naast een feilloos geheugen is ondergetekende voorzien van een stel superscherpe bruine kijkers. Ze werken optimaal, zowel van dichtbij als van veraf. Het vele turen naar schermen van bedenkelijk allooi heeft zijn tol nog niet geëist. Nu we stilaan een gezegende leeftijd bereiken, willen we ons op dit vlak toch indekken voor de toekomst. Niets beters dus dan wat oefeningen voor de ogen. Eye Exercises biedt ze, met de grootste vriendelijkheid, aan. Zij hopen u en ons – onder anderen – te behoeden voor vervelende verschijnselen als troebel zicht, bijziendheid of nog,

barstende hoofdpijn. U volgt gewoon de stap-voor-stapinstructies die beschreven staan naast de illustratie. Eenmaal per dag doorsnee, meerdere malen daags voor wie oogstresserende arbeid verricht. Indien u tijdens deze training bij passanten een bulderlach ontlokt, laat u dan niet van de wijs brengen. Het is volkomen normaal dat onwetenden zich vrolijk maken over uw inspanningen. Zeker als deze het secondelang staren naar het puntje van de neus inhouden.

ASTRID WITTEBOLLE

> www.demorgen.be/sitevandedag